



GAZETO ANDALUZZIA



ESPERANTA
MONATA
REVUO

JARO 1.^a

JUNIO DE 1910

NUM. 6.^a

ENHAVO

La «Corpus»'o en Granado. — La verdas telo. — Kroniko. — Anoncoj.



GAZETO "ANDALUZIA"

ESPERANTA MONATA REVUO

Organo de la grupoj de Cadiz kaj ĝhia regiono
STRATO M. TORRERO, 10.—SAN FERNANDO.—(CADIZ).

DIREKTORO-ADMINISTRANTO:

JOZEFO GARZON RUIZ

ABONPREZO				ANONCPREZO		
POR UNU JARO				POR UNU NUMERO		
	PTOJ.	SM.		POJ.	SM.	
En Hispanujo.	3	1.20	1 2	paĝo	5	2
En Fremdlando	3.50	1.40	1 4	»	2'50	1
			1 8	»	1.25	0'50

Malkaraj anoncoj por korespondado, 0.50 pesetojn (2 Spescentojn).
La Redakcia Komitato reservas al si la rajton korekti, akcepti aŭ malakcepti la manuskriptojn.

"LA MALGRANDAJ INDUSTRIOJ."

2.^a AGUADA---(CADIZ)

Fabriko de fluidaj koloroj por industrioj; ellaboritaj per plej puraj materialoj, kaj je malalta prezo.

Oni preparas la sekvantajn kolorojn:

«Ideala» (zinka), Bonega (albajada), Ferrilina (feroksida), Griza, Alka, Okra, Nigra, Blua, Verda, k. c.

Oni vendas ilin, po galonoj, de malsamaj pezoj, laŭ la koloro.

Estas precipe rekomendinda la nomita **Ferrilina**, pro tio ke ĝi taŭgas por fisakpentraĵo sur fero, kalkoŝtono kaj ligno; kaj pro sia belega koloro.

Ĝi kovras duoble ol minio, kaj kostas malmulte; rezultante po kvarono de ĝia valoro.

Ne konfuzu ĝin kun la ruĝteroj.

Oni vendas ilin, ĉe la Fabriko (2.^a Aguada.—Cadiz); ĉe la Deponejo en San Fernando (Cadiz), strato Glorieta, 7; kaj ĉe la drogvendejo de R. E. Casal, Strato Aaanda, 2 kaj 4 (Cadiz).

La "Corpus"o en Granada ⁽¹⁾

Urbo je festoj estas herbejo de malfermantaj floroj. La urbo, premita de la mal hela kaj unuforma rulado en la ĉiutaga vivo, ekribelas, starigas flagojn kaj standardojn, vestigas laŭgajaj tonoj, kaj dorlotita de la muzikoj, kiuj ĝin karesas, sin dediĉas amuzi kaj beliĝi, per incitanta multimo.

Kiam okazas tiu eksplodo de vivo en Andaluzia urbo estas nenio tiel bonodora, tiel gaje brueganta. Malako, Kadiz'o, Seviljo, solenigas dum la printempo grandajn festojn kaj ridas siaj stratoj sub la suno, odorante per oranĝofloroj. Granada havas, kune kun la vivo kaj la varmo de Andaluzio, la nekonfuseblan ĉarmon de la idealeco kaj poezio de sia legenda sentimentaleco. Estas koloraĵoj en ĝiaj stratoj; en ĝiaj promenejoj vicaranga la buddometoj de la foiroj kaj brilmontas la barakoj siajn akrasonajn kanabto-lajojn; estas bruo tra ĝiaj mallargaj stratoj plenaj je florhavantaj balkonoj; estas nova vivo en la malvarmeteco de ĝiaj arboj, rejunitaj de freŝaj folioj. Kaj estas nobla novajemo en la gusto de ĝiaj festoj, en la severeco de ĝiaj promenejoj, en la artista zorgego laŭ kiu la granadanoj ornamas sian Alhambro per muzikoj kaj floroj.

En tiu karakteriza festo unuiĝas

(1) Oni nomas en Hispanujo «Corpus Christi» (Krista Korpo), komune nur Corpus la tagfeston dediĉitan al Sinjoro.

EL CORPUS EN GRANADA

Una población en fiestas es un manchón de flores que se abren. La ciudad, presa en el obscuro y monótono rodar de la vida cotidiana, se rebela de pronto, alza gallardetes y banderolas, se viste con tonos alegres y, arrullada por el encanto de las músicas que la acarician, se consagra á jugar y á ponerse bella, con una agresiva audacia.

Cuando esta explosión de vida ocurre en una ciudad andaluza, no hay nada tan fragante, ni de una alegría tan escandalosa. Málaga, Cádiz, Sevilla, celebran en la primavera grandes fiestas y ríen sus calles bajo el Sol, oliendo á azahares. Granada tiene, junto con la vida y el calor de Andalucía, el encanto inconfundible de su idealidad y la poesía de su sentimentalismo legendario. Hay colorines en sus calles; en sus paseos se alinean las casetas de la feria y lucen las barracas sus lonas estridentes; hay ruido en sus calles estrechas, llenas de balcones floridos; hay vida nueva en la frescura de sus árboles rejuvenecidos, de tiernas hojas. Y hay noble romanticismo en el gusto de sus fiestas, en la severidad de sus paseos, en el esmero de artistas con que los granadinos engalanan su Alhambra, con músicas y con luces.

En esta fiesta típica se aunan lo sublime y lo picaresco, en maridaje gracioso y extraño. La plaza de Bibarrambla, evocadora y sugestiva, nos deleita con sus clásicas ca-

la superbelegeco kaj la malnobleco per gracia kaj stranga kuniĝo: la Bibarambla placo, elvokanta kaj sugesta, nin plezurigas per siaj klasikaj *karokoj* (1), pikanta kritiko de la socialaj malvirtoj. Ankorau ekzistanta tiu vizio en nia mensso, malaperigas la grimacon, kiun gravuris sur nia vizaĝo la burleskaj kvinversaĵoj, la neordinara spektaklo de la procesio. La memoro lacigas rememorante tiom da brileco. Preterpasas envolvitaj de revaj densnubeloj, la urbaj cimbilistoj, la *Grandeguloj* kaj *Dikkapuloj* plenkovritaj de siaj poesiaj tradicioj; la *Tarasko* (2), belvidiĝa, tragedia, diabla kiel la mondo, la morto kaj la infero, kiujn ĝi natur-similigas. Poste, la piuloj, silentantaj, la infanoj el la Lernejoj donas la dolcan detalon, per ilia blua rigardado; preterpasas la korporacioj kaj la Katedrala kanonikaro, kun kostumoj en kiuj la silkaĵoj similas bruladaj ekfajreroj kaj printempaj tranubruĝoj. Poste la *Kustodia* (3), radianta, rica, serioza, sur la tablo kovrita per orargenta teksaĵo kiu ĝin subtenas, sub rozfolietoj kiuj de la balkonoj devenas por ĝin kovri; sekvas la Prelato, la tradicia brakseĝo kaj laste la Urbestro, malsekvita de la belega Blazonŝildo, delikata faritaĵo kiun

(1) Bildoj aŭ figuraĵoj mortrantaj plej sciindajn okazintaĵojn el la nuna jaro, per spritaj versaĵoj klarigitajn.

(2) Figuraĵaĵoj, je semproporcio amplekso, elirantaj en procesioj kaj aliaj popolaj amuzfestoj.

(3) Arĝenta aŭ ora artfaritaĵo en kiu estas montrata la Sanktega Sakramento.

rocas, punzante kritika de los vicios sociales. Viva aún esta visión en nuestra mente, borra el gesto que las quintillas burlonas grabaron en nuestro rostro el espectáculo extraordinario de la procesión. La memoria se fatiga recordando tanto lujo y tanta gala, tanta maravilla y tanto esplendor. Pasan envueltos en neblinas de ensueño los timbaleros de la ciudad; los *Gigantes* y *Cabezudos*, arrebuados en sus poéticas tradiciones; la *Tarasca*, gentil, trágica, diabólica, como el mundo, la muerte y el infierno, que simboliza. Después, los fieles, silenciosos; los niños de las Escuelas dan la nota dulce, con su mirar azul; pasan las Corporaciones y el Cabildo Catedral, con trajes en que las sedas finguen llamaradas de incendio y arreboles primaverales. Luego, la Custodia, radiante, rica, severa, sobre la mesa cubierta de tisú que la sostiene, bajo los pétalos de rosas que desde los balcones vienen a cubrirla...; sigue el Prelado, el sillón tradicional y, por último, el Municipio, precedido del soberbio Escudo, primorosa obra que la tradición atribuye al esmero femenino de la Católica Reina.

La comitiva sigue en su lento caminar, hollando las juncias que alfombran el suelo, bajo los toldos que amortiguan los ardores del Sol, poniendo gráciles sombras en las calles de la ciudad histórica, á un tiempo risueña y misteriosa.

El forastero que, sorprendido por este encanto semi-triste, va luego á los toros, la fiesta roja y amarilla, y ve allí desbordarse la alegría meridional y contempla los prendidos de claveles y los ojos andaluces que

la tradicio atribuas al la ina zorgego de la Katolika reĝino.

La sekvantaro daŭras per sia malrapida vojirado, surpaŝante la *junzojn* (1) kiuj tapiŝas la plankon, sub la tolmbrigiloj kiuj malakcelas la sunradiojn, surmetante sutilajn ombrojn sur la stratoj el la historia urbo, samtempe ridema kaj mistera.

La fremdulo kiu surprizita de tiu duonmalgaja ĉarmo postiras en la taŭran batakuradon, la ruĝan kaj flavan feston, kaj vidas tie debordiĝi la suda gajeco kaj rigardadas la diantajn virinornamaĵojn, la andaluziajn okulojn ridetantajn kaj la malsekajn lipojn incitantajn, sentas je la nokto la emocion de konfuzego kiam suprenirante la krutan deklivon de la Gómezez'o, subpasas la arkaĵon de la Granatoj. La Alhambra bosko, tutplena je lumoj verdaj, ruĝaj, bluj..., similas fantazian ĝardenon, kiu estus montriginta laŭ reva floraro. La rulado de veturiloj tra inter la arboj, estingiĝas ĉe la vojokurbiĝoj, konfuziĝanta kun la bruetado de la rivretoj; intensa parfumo de brila vivo disiĝas el la florantaj arbustoj, la dormitaj fortikaj turoj estas sub la luno...; la Granado poezia, dia, estas antaŭ viaj okuloj, kun sia varmiga islama spiro, kun sia timema ĉastemeco de kristana virgulino.

Estas en la Palaco de Karolo V., en la granda ronda korto, kie oni solenigas la koncertojn. Surtera lignoplanko, blanka ĉe la centro kaj blankaj seĝoj tra la tuta murzono subtenas muzikistojn kaj amatorojn.

(1) Herbo el la Ciperacoj, simila al la junko.

sonrien y los húmedos labios incitantes, siente á la noche la emoción del desconcierto cuando, subiendo la empinada cuesta de los Gómezez, pasa bajo el arco de las Granadas. El bosque de la Alhambra, cuajado de luces verdes, rojas, azules..., semeja pensil fantástico que se hubiera desabrochado en una floración de ensueño. El rodar de los coches por entre los árboles, se ahoga en las revueltas, confundido con el rumor de los arroyos; un perfume fuerte de vida esplendorosa se escapa de los arbustos en flor. Los torreones, dormidos están bajo la Luna... La Granada poética, divinal, está ante nuestra vista, con su cálido aliento de islamita, con su tímido pudor de virgen cristiana.

Es en el palacio de Carlos V, en el gran palacio circular, donde se celebran los conciertos. Un tablado blanco en el centro y blancas sillas por todo el recinto, sustentan á músicos y aficionados.

Beethoven, Mozart, suenan allí como en ninguna parte. La música se siente en aquel bello lugar con intensidad redoblada y al perderse, confusa, expresa su grave y hondo sentido. La Naturaleza parece que la escucha, suspensa, entre las sombras, flotando ideal y alada en la grandeza solemne de la noche.

¿Véis? Revélase de nuevo la ciu-

Beethoven'o, Mozart'o, sonoras tiel kiel nenie. Oni sentas la muzikon en tiu bela loko duoblintensive kaj kiam ĝi perdiĝas, malklara, esprimas sian gravan kaj profundan senco. Naturo ŝajnas ĝin aŭskulti, mirigite, inter la fantomoj, naĝante ideala kaj flugila en la solena majeseco de la nokto.

¿Ĉu vi vidas? Remalkaŝas la gaja urbo, kiu signas en la diafaneco de sia enaero la malŝparo de sia sultanima ridado. La dekstra bordo de Genil'o, de la poezia, klarakva rivero, kun ĝiaj parfumoj kaj ĝiaj riĉaj smeraldaj tapetoj, pruntas indan kadron al la noktakunvenoj, ĉarmaj kiel annoktoj, famaj tra la tuta mondo, sola en ilia klaso same kiel estas sola la lazureco de ĝia ĉielo, la verdeco de ĝiaj plantejoj, la brueto de ĝia purakvoj, la multkolora floraro de ĝiaj *karmenoj* (1).

Kaj la fremdulo alveninta de tre malproksime, antaŭ apenaŭ du tagoj, rigardadas admirita tiun metamorfozon de la Granada urbo, tiel nekonstanta kaj milda, tiel ĉiela kaj sentimentala matene, tiel andaluzia kaj bonodora poste, tiel poezia kaj mistera nokte, kiam la luno ĝin envolvas per siaj blankaj rigardoj, kiam la ombro de ĝiaj maŭraj *ahimezoj* (2) projekciĝas sur la *verda tabulo kun arĝentaj alamaroj* (3) de ĝia fruktodona valo, kiam inter la ŝtonegoj, bruegas ĝiaj torentoj kaj plendas la akvofaloj disiĝantaj je ŝaŭmo... JOZEFO GARZON.
(Tradukis).

(1) Amuza gardeno.

(2) Arka fenestro kun kolonoj je la centro.

(3) Alkroĉilo kaj butono, taŭgaj por ornami vestaĵojn.

dad alegre, que señala en la diafanidad de su ambiente el derroche de sus risas de Sultana. La margen derecha del Genil, del poético río de aguas claras, con sus perfumes y sus ricos tapices de esmeralda, presta marco digno á las *veladas* encantadoras como noches de amor, famosas en todo el mundo, únicas en su clase, como es único el azul de su cielo, el verdor de sus plantíos, el murmullo de sus aguas puras, la floración policroma de sus cármenes.

Y el viajero que llegó desde muy lejos, hace dos días apenas, contempla admirado esta metamórfosis de la ciudad granadina, tan ligera y dulce, tan célica y sentimental por la mañana, tan andaluza y fragante después, tan poética y misteriosa á la noche, cuando la Luna la envuelve en sus miradas blancas, cuando la sombra de sus moriscos ajimeces se proyecta sobre la «capa verde con alamares de plata» de su vega, cuando, entre los peñascos, alborotan sus torrentes y se quejan las cascadas al deshacerse en espuma...

MARÍA DEL MAR TERRONES.

Madrid, Mayo 1910.



La verda stelo

Simbolo de plej granda idealo el ĉiuj, kiujn karesas la klera kaj malavara homaro de niaj tagoj, estas tiu verda stelo kiun al malmulte da homoj ni ankoraŭ vidas brili sur la butrontuo. Emblemo de tutmonda estonta frateco, tiu verda stelo, kies koloro estas signo de Espero, lumigos en pli-malpli malproksima dato, sed kiu nedube alvenos, la grandiozan kadron de la popoloj kunigitaj per la sankta ĉirkaŭprenado de komuna idioma. En tiuj estontaj tagoj, kiujn ĝuos niaj gefiloj, la vivega brilo de la *verda stelo* trapasi la nubon de apatio, de malfervoro kaj de egoismo, kaj la fruktodonajn kaj nekconsumeblajn fluamasojn de l'arto, de la scienco kaj de ĉiuj elmontraĵoj de la homa scio disvastigos siajn bonfarajn lumojn tra ĉiuj mondaj enspacoj dank'al Esperanto, al tiu universala lingvo, kiun iu konsideras ankoraŭ kiel filantropa idealo de febra fantazio. L'Esperanto estos trudita per la tempo, same kiel trudiĝis kaj eterniĝas la glora laboro de Kolombo. L'Esperanto simbolizita de la verda stelô, estas difinita por atingi la tutmondan pacon kaj por efektivigi grandajn idealojn: tial ĝia aŭtoro meritas dankadon de ĉiuj, helpadon kaj aprobon de la animoj amantaj la kulturon, la bonstaton de la Societoj kaj de la Popoloj.

La estrella verde

Simbolo del ideal más grande de cuantos acaricia la humanidad culta y generosa de nuestros días, es esa estrella verde que á muy pocos todavía por desgracia en nuestra tierra vemos brillar sobre el ojal de la solapa. Emblema de la fraternidad universal futura, esa estrella verde, cuyo color es signo de Esperanza, iluminará en fecha más ó menos lejana, pero que llegará sin duda, el cuadro grandioso de los pueblos unidos por el santo abrazo de un idioma común. En esos días futuros, que disfrutarán nuestros hijos, el resplandor vivísimo de la *estrella verde* atravesará las nubes de apatía, de indolencia y de egoismo, y los fecundos é inagotables raudales del arte, de la ciencia y de todas las manifestaciones del humano saber, esparcerán sus luces bienhechoras por todos los ámbitos del mundo, gracias al Esperanto, á esa lengua universal que algunos consideran aún como filantropía ideal de una fantasía calenturienta. El Esperanto se impondrá con el tiempo, como se impuso y perdura la obra gloriosa del esclarecido Colón. El Esperanto, simbolizado por la estrella verde, está llamado á lograr la paz universal y á realizar grandes ideales; por eso su autor merece la gratitud de todos, la ayuda y el beneplácito de las almas amantes de la cultura y del bienestar de las Sociedades y los pueblos.

ALFREDO ROCA.

(Contador de Fragata)

Kroniko

La Esperantista Grupo el Barcelono, «Kvinpinta Stelo», elektis la jenan novan Komitaton, por la nuna jaro: Honora Prezidanto, D.° L. L. Zamenhof; Aktiva Prezidanto, S.° Manuelo de la Fuente; Viceprezidanto, S.° Enriko Budi; Sekretario, Jozefo Llorach; Vice-sekretario, S.° Dominiko Viger; Kasisto, S.° Jozefo Valero; Kalkulisto, Kristobalo Pipó, Bibliotekisto, S.° Johano Escandell; Voĉdonantoj, S.° Josefo Agell, Sekundino Puig-Bonaventuro Asencio, kaj Petro Corbi.

* * *

Oni fondis Esperantistan Klubon en «La Unión», kies Direkta Komitato estas: Prezidanto, S.° Francisco Pedreño; Sekretario, S.° Eduardo Pardo; Kasisto, S.° Ginés Sánchez; Bibliotekisto, S.° Teófilo Gil. Ankaŭ estis elektita Honora Prezidantoj, D.° L. L. Zamenhof, kaj la Prezidanto de la Cartagena Klubo, S.° Eleusipo G. Castro.

* * *

La 14 kaj 15 de Aŭgusto okazos en Limoges (Francujo), «GRANDA INTERNACIA KONKURSO» de Orfeonoj, fanfaroj, harmoniaj Muzikistaroj, horistaroj, unuvorte ĉiaj Muzikistaroj. Tiu Konkursos estos prezidata de du famaj Majstroj: *J. Massenet*, kaj *C. Saint-Saëns*. Plie, dum la Konkursaj tagoj, okazos en Limoges belegaj festoj, en kiuj partoprenos la tutmonda famekonata «*Muzikistaro de la Respublika Gvardio*» Multaj premioj (2.000-1.000-800-500 300 fr., k. t. p.) estos aljuĝataj al la venkintaj Societoj.

Crónica

El Grupo Esperantista de Barcelona «Kvinpinta Stelo», ha elegido la siguiente Junta para el año actual: Presidente honorario, Doctor L. L. Zamenhof; Presidente efectivo, D. Manuel de la Fuente; Vice-presidente, D. Enrique Budi; Secretario, D. José Llorach; Vice-secretario, D. Domingo Viger; Cajero, D. José Valero; Contador, D. Cristóbal Pipó; Bibliotecario, D. Juan Escandell; Vocales, don José Agell, Secundino Puig, Buenaventura Asencio y Pedro Corbi.

* * *

Se ha fundado un Club Esperantista en «La Unión», cuya Junta Directiva es: Presidente, D. Francisco Pedreño; Secretario, D. Eduardo Pardo; Cajero, D. Ginés Sánchez; Bibliotecario, D. Teófilo Gil. También fueron elegidos presidentes honorarios, el Dr. L. L. Zamenhof y el Presidente del Club de Cartagena, D. Eleusipo G. Castro.

* * *

El 14 y 15 de Agosto tendrá lugar en Limoges (Francia) «un Gran Concurso Internacional» de orfeones, fanfarias, bandas de música, coros, en una palabra, toda clase de corporaciones musicales. Ese concurso será presidido por dos famosos maestros: *J. Massenet* y *C. Saint-Saëns*. Además, durante los días del Concurso, tendrán lugar en Limoges bellísimas fiestas, en las que tomará parte la famosa *Banda de la Guardia republicana*. Muchos premios (2.000-1.000-800-500 francos, etc.) serán adjudicados a las Sociedades vencedoras. Las Compañías france-

La francaj Kompanioj de Fervojoj konsentos rabaton da almenaŭ 50 por 100. La lasta templimo por aliĝi estas la 1^{an} de Junio. Por ricevi la Regularon, aliĝilojn kaj pluajn informojn, oni devas sin turni al S.^o Soulier, ĝenerala Sekretario, *Maire, Limoges (Francujo)*. Dum la daŭro de la Konkurso, Esperantista Oficejo estos starigata en la Urbo.

* * *

En la «Sociedad Económica de Amigos del País» (Ekonomia Societo de Amikoj de la Lando), de Sevilo, okazis ekzamenoj de Esperanto, per Tribunalo konsistinta el Sinjoroj Manuel G. Calderón Pacheco, Trinidad Soriano kaj Pedro Ruiz Prieto; ricevinte brilantajn kvalifikaĵojn kelkaj profesoroj el tiu Societo, lernantoj el la Medicina lernejo, kaj komercistoj. Plie, oni projektas solenigi novajn ekzamenojn dum la proksima monato Septembro, por aljuĝi, post severaj ekzercoj, Profesoran diplomon; celante la divastigadon de la helpa idioma en la Sevilaĵaj institucioj kaj societoj, inter aliaj la Komerca lernejo, la Ateneo, la Societo de Komizoj, k. c. Post ne multe oni malfermos en la Ekonomia Societo senpagan matrikulon por du novaj someraj kursoj, unu por ĉiu sekso; atentante la vivegajn dezirojn de tiuj multaj, kiuj ne povis ĉeesti la antaŭan.

* * *

Ni legas en *La Spritulo*:

»La Internacia Instituto de Esperanto estos danĝera konkuranto al ĉiuj naciaj Instituto, kiujn ni nepre

sas de ferro-carriles concederán por lo menos una rebaja de 50 por 100. El último límite de tiempo para inscribirse es el 1 de Junio. Para recibir el Reglamento, Boletines de suscripción y demás informes, deben dirigirse á M. Soulier, Secretario general, *Maire, Limoges (Francia)*. Durante los días del Concurso, una oficina Esperantista estará establecida en la ciudad.

* * *

En la Sociedad Económica de Amigos del País, de Sevilla, se han efectuado exámenes de Esperanto, por un Tribunal compuesto de los Sres. D. Manuel G. Calderón Pacheco, D. Trinidad Soriano y don Pedro Ruiz Prieto; obteniendo brillantes calificaciones algunos profesores de dicha Sociedad, alumnos de la Escuela de Medicina y Comerciantes. Además, se proyecta celebrar nuevos exámenes, en el próximo mes de Septiembre, para adjudicar, tras rigurosos ejercicios, el título de Profesor; al objeto de difundir el idioma auxiliar por las instituciones y sociedades sevillanas, entre otras la Escuela de Comercio, el Ateneo, la Sociedad de dependientes de Comercio, etc. Dentro de pocos días se abrirá en la Económica matrícula gratuita para dos nuevos cursos de verano, uno para cada sexo; atendiendo los vehementes deseos de muchos que no pudieron asistir al anterior.

* * *

Leemos en *La Spritulo*:

«El «Instituto Internacional de Esperanto» será un peligroso competidor á todos los Institutos nacionales, de que imprescindiblemente necesitamos. El próximo Congreso

bezonas. La proksima Germana Esp. kongreso (Augsburgo), je kiu partoprenos la U. E. A. kaj la T. E. K. A. konsiliĝos kaj decidos, kiele estonte kondukti kontraŭ la ĉi supra *Internacia Instituto*.

Ni altiras la atenton pri tiu ĉi afero, kiu povas esti grava por la tasko korespondanta al nia H. S. p. p. de E., kaj, nune, ni nur kopias la antaŭirantan raporteton; aldonante, kvazaŭ komenton, ke ankoraŭ ni ne estas en la okazo kiam ni bezonos tiujn «Normalajn lernejojn» kiujn pretendas krei la Instituto, kaj kiam ni estos tiel, ni havos «ĉe ni» sufiĉan plantetejon da profesoroj kiuj plenumos ĝiajn katedrojn, tiel kapablaj kiel la modernaj «Profesoraj diplomitaj» de la Instituto.»

* * *

Ni ricevis ekzempleron el la gaja angla komedio, de Thomás J. Williams, tradukita de Hedley Ince, nomita *Elpelu Lin* kiu troviĝas en la lukse eldonita «Souvenir and official programme» de la dua Brita Esperanta Kongreso, kiu okazis en Leeds, la 29^a de Majo de 1909. Ĝi estas tre rekomendinda verketo kiun ni plezurege tralegis, kaj ĝia tradukado bone plenumita de nia malnova amiko S^o Hedley, tre lerta kaj agema samideano.—Oni povas ricevi ĝin de la «British Esperanto Asocio» (London) aŭ rekte delatradukinto; 38, Mitford Road, Hall Lane, Armley—Leeds; per la sumo de 25 Spesdekoj (6. d.)



esperantista alemán (Augsburgo), en el que tomará parte U. E. A. y la T. K. E. A. se aconsejará y decidirá de qué modo debe conducirse contra el precitado *Instituto Internacional*.

Llamamos la atención sobre este asunto, que puede revestir gravedad en la tarea que corresponde á nuestra H. S. p. p. de E., y por ahora nos limitamos á copiar el suelto que antecede; añadiendo sólo, á guisa de comentario, que todavía no estamos en el caso de necesitar de esas «Escuelas normales» que pretende crear el Instituto; y que cuando lo estemos, tendremos *en casa* suficiente plantel de profesores, que se encarguen de desempeñar sus cátedras, tan aptos como los modernos *Profesores diplomados* por el Instituto.»

* * *

Hemos recibido un ejemplar de la alegre comedia inglesa de Thomas J. Williams, traducida por Hedley Ince, llamada *Elpelu Lin*, que se encuentra en el lujosamente editado «Souvenir and official Programme» del segundo Congreso Esperantista inglés, celebrado en Leeds, el 29 de Mayo de 1909. Es una obrita muy recomendable que hemos leído con gusto, y su traducción bien hecha por nuestro antiguo amigo Sr. Hedley, muy entendido y activo compañero.—Puede recibirse de la «British Esperanto Asocio» (London), ó directamente del traductor; 38, Mitford Road, Hall Lane, Armley.—Leeds (Inglaterra), por la suma de 25 Spesdekos (70 céntimos de peseta.)



S. ° PASTRO

Profesoro pri modernaj lingvoj, entenate Esperanta, Hispana, Franca kaj Angla

lingvoj, sin proponas por Lernejo, Liceo, aŭ familio, eksterlande. Sin turnu al ĉi tiu Redakcio: Muñoz Torrero, 10.—San Fernando (Cadiz).

La adreso por korespondadi kun S. ° Vicente Inglada Ors, Staba Kapitano, estas nun, **Estación sismológica, Toledo (Hispanujo)**.

Jam estas preta kaj oni vendas po 0'60 pesetoj. ĉiu ekzemplero, la

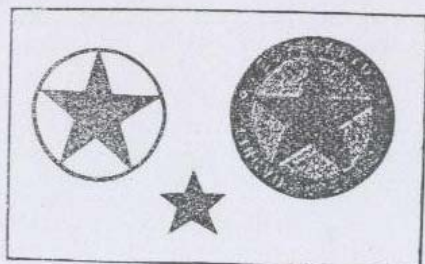
“Adresaro de Hispanaj Geesperantistoj,”

sin turnu al la Administracio de «LA SUNO HISPANA»; Strato Pintor-López. 3.—Valencia. Rabato da 10, 15, 20 kaj 25 p‰, se oni aĉetas respektive 2, 3, 4, 5 aŭ pli da ekzemplerojn ĉiumende.

Verkoj de J. Garzón Ruiz

Sm.

<u>GRAMATICA COMPLETA.</u> (Laŭ metodo de Hispana lingva Akademio; enhavante plenajn klarigojn).	0.80
<u>¿QUIERE VD. HABLAR EL ESPERANTO?</u> (Lernolibro pri interparolado, hispane kaj esperante, kvazaŭ konversacia gvidilo).	0.20
<u>LA KAPITANO VENENO.</u> (Belega hispana romaneto, originale verkita de P. A. Alarkon; esperante tradukita)	0.80
<u>LA ŬLEĜA SITUACIO DE FREMDULOJ EN HISPANLANDO</u> (Utilega verketo, pri nuntempa rajtoj kaj devigoj de fremduloj en hispana teritorio; leĝo aŭ rego preferinda, okaze de konkuro, kaj plej gravaj hispanaj interkonsentoj kun aliaj landoj)	0.20



INSIGNIAS ESPERANTISTAS

MODELO «ĈEFEC»

VARIADISIMA COLECCION

- A. Alfiler de corbata.—B. Imperdible
 C. Botón para ojal.—D. Medallón
 E. Gemelos para puños.—E. Alfiler para sombrero

Números 1 y 2: **Usuales** (Estrella sola, en esmalte verde).
 —3: **De lujo** (Redondos, fondo oro y la inscripción «Esperanto, lingvo internacia», sobre esmalte negro) 4: **Elegantes** (Redondos, más pequeños, estrella verde esmaltada sobre un fondo de esmalte blanco.)

Representante para Andalucía:

José Garzón Ruiz: Muñoz Torrero, 10.—San Fernando (Cádiz).

Statistiko por Esperanto

En Germanujo nia afero kreskas ĉiutage, la germanaj registaroj komencis interesigi pri Esperanto, sed ili postulas precisan statistikon, ili ne nur volas scii, kiom da grupoj ekzistas, sed ankaŭ kiom da grupanoj. Tial estas necese aranĝi kiel eble plej rapide statistikon. La eldonejo de la fame konata ilustrita revuo «Universo» afable donacis la sumon por ebligi tion. Oni forsendis pli ol 2.000 demandkartojn al ĉiuj grupoj de la tuta mondo. Estas necese, ke ĉiuj grupoj respondu kiel eble plej rapide. Grupoj, kiuj ne ricevis demandkarton, bonvolu tuj skribi al D-ro Schram en Dresden 20, por ke li povu sendi ĝin. La afero estas tiel grava por ni, ke *neniu grupo devas manki en la statistiko.*

POŠVORTARO. — Novísimo Diccionario de bolsillo, Esperanto-Español y Español-Esperanto, con más de 10.000 radicales.— Contiene unas 700 raíces completamente nuevas; lleva una Carta de recomendación de don Ricardo Codorniu, Presidente honorario de la Hispana Societo por propaganda de Esperanto, y un Prólogo de H. Hodler, Director de la revista *ESPERANTO*, Vicepresidente de la Universala Esperanto Asocio.

PRECIO: 1'50 pesetas, en rústica; 2 pesetas lujosamente encuadernado.

Dirigidse á don F. Aranaz, Calle Easo, 10, San Sebastián; ó directamente á su autor, D. A. Tuduri, calle Bengoechea, 3.—ONI KORESPONDAS ESPERANTE.